

پسرها گریه نمی کنند

و دخترها باهوش تر هستند ...

ترجمه: صهبا صالحی

انتشار: سایت حق کودکی

<http://right-to-childhood.com>

پسرها گریه نمی‌کنند و دخترها باهوش‌تر هستند ...

کامپزیتو

کتاب راهنما برای آموزش حقوق بشر به کودکان

شورای اروپا، ۲۰۰۴

ترجمه: صهبا صالحی
انتشار: سایت حق کودکی

ارجاع: شورای اروپا، ۲۰۰۷. کامپزیتو، کتاب راهنما برای آموزش حقوق بشر به کودکان؛ تمرین پسرها گریه نمی‌کنند. ترجمه‌ی صهبا صالحی. سایت حق کودکی، ۲۰۱۵.

کامپزیتو یک کتاب راهنما برای آموزش حقوق بشر به کودکان است. این کتاب در سال ۲۰۰۷ و با هدف ترویج و توسعه فرهنگ حقوق بشر توسط شورای اروپا تدوین شد و در اختیار آموزگاران، مربیان و علاقمندان به مبحث حقوق کودک قرار گرفت. کتاب، شامل ۴۲ تمرین است و برای کودکان ۶-۱۳ سال طراحی شده است و موضوعاتی از قبیل: شهروندی، دموکراسی، تبعیض، آموزش و فراغت، محیط زیست، خانواده و بدیل‌های سرپرستی، برابری جنسیتی، سلامتی و رفاه، رسانه و اینترنت، مشارکت، صلح و درگیری، فقر و محرومیت اجتماعی، و خشونت را پوشش می‌دهد. تمام ۴۲ تمرین به صورت گروهی و مشارکتی اجرا می‌شوند و در آنها تلاش می‌شود، که کودکان مفاهیم یاد شده و توانایی‌هایی نظیر تفکر انتقادی، بیان نظرات و حل مشکلات را از طریق تجربه کردن و در قالب یک کار گروهی بیاموزند.

تمرینی که در پی می‌آید، به منظور کار با کودکان ۸-۱۳ سال و به چالش کشیدن کلیشه‌های جنسیتی در قالب بحث و ارائه‌ی نمایش است. این تمرین می‌تواند توسط مربی یا تسهیل‌کننده، بر مبنای نیاز، زمان، شرایط محیط آموزشی و سطح آگاهی کودکان تطبیق داده شود.

موضوعات	تبعیض، برابری جنسیتی، حقوق بشر
پیچیدگی	سطح ۲
سن	۸ تا ۱۳ سال
تعداد افراد گروه	۸ تا ۲۰ کودک
نوع تمرین	بحث، ارائه نمایشی از تمرین با جملات
نگاه اجمالی	درباره‌ی عبارات حساسیت‌برانگیز بحث می‌کنند و نظراتشان را ارائه می‌دهند.
اهداف	<ul style="list-style-type: none"> • گفت‌وگو درباره‌ی کلیشه‌های جنسیتی و برابری جنسیتی • ترویج بردباری • نشان دادن این که کلیشه‌ها چطور به تبعیض می‌انجامند.
آماده‌سازی	<ul style="list-style-type: none"> • سه جمله از لیست انتخاب کنید و یا خودتان بسازید. • چهار برگه [با این چهار عبارت] آماده کنید: موافقم / نمی‌دانم / دارم فکر می‌کنم / مخالفم • هر کدام از [برگه‌ها] را در گوشه‌ای از اتاق قرار دهید. • جملات بیشتری برای استفاده در نمایش انتخاب کنید و هر کدام را روی تکه کاغذی بنویسید.
وسایل مورد نیاز	<ul style="list-style-type: none"> • کاغذ برای عبارت‌ها - تکه‌های کاغذ برای جملات

روش آموزش

بخش ۱: موضع‌گیری

۱. اولین بخش از تمرین را برای کودکان توضیح دهید:

الف. اتاق به چهار گوشه تقسیم و هر گوشه با یکی از این برگه‌ها علامت گذاری شده است: موافقم / نمی‌دانم / دارم فکر می‌کنم / مخالفم.

ب. شما سه جمله‌ی مختلف را یک به یک می‌خوانید. کودکان بر اساس این که موافقت، مخالفند، نظری ندارند، یا زمان بیشتری برای فکر کردن لازم دارند، در یکی از گوشه‌ها موضع می‌گیرند.

۲. اولین جمله را بخوانید و صبر کنید تا کودکان موضع خود را انتخاب کنند. سپس از کودکان در هر گوشه‌ای بپرسید که چرا آن را انتخاب کردند. اگر کودکان بعد از شنیدن دلایل سایرین نظرشان تغییری کرده، آنها را دعوت کنید تا تغییر مکان دهند. این روند را برای هر سه جمله تکرار کنید.

۳. کودکان را جمع کنید و این بخش از تمرین را با آنها به بحث بگذارید:

الف. آیا قسمتی از این تمرین شما را غافلگیر کرد؟

ب. به نظر شما چرا افراد نظرات مختلفی درباره این جملات داشتند؟

ج. آیا دلایل کسی باعث شد که شما موضع‌تان را تغییر دهید؟ چرا؟

د. چطور می‌توانیم بفهمیم کدام موضع "درست" است؟

بخش ۲: بازی کردن یک موضع

۴. کودکان را به گروه‌هایی کوچکتر از پنج نفر تقسیم کنید و به هر گروه یک جمله‌ی متفاوت بدهید. توضیح دهید که هر گروه پانزده دقیقه فرصت دارد تا جمله را بخواند، درباره‌اش صحبت کند، و نمایش کوتاهی که پیام این جمله را برساند طراحی کند.

۵. از هر گروه بخواهید نمایش خود را اجرا کند. بعد از هر نمایش، از تماشاگران بپرسید که نمایش چه پیامی را می‌خواسته منتقل کند. سپس از گروه اجراکننده بپرسید که چه پیامی می‌خواستند بدهند.

بررسی و ارزیابی

با پرسیدن سوالاتی مانند پرسش‌های پایین، تاثیرات کلیشه‌های جنسیتی را به بحث بگذارید:

الف. چه چیزی در این جملات شبیه هم بود؟ جمله‌های دیگری مثل این‌ها می‌شناسید؟

ب. آیا توقعات و قوانین متفاوتی برای دخترها و پسرها در این گروه وجود دارد؟ در مدرسه یا کلاس چطور؟ یا در خانواده؟ آیا این منطقی است؟

ج. آیا موارد دیگری درباره‌ی اینکه پسرها و دخترها چطور باید باشند یا چه کاری را باید انجام دهند، به ذهنتان می‌رسد؟ چنین افکاری در سایر نقاط کشور هم وجود دارد؟ در اروپا چطور؟ در جهان؟

د. وقتی دختر یا پسر با این افکار موافق نباشند و بخواهند رفتار متفاوتی داشته باشند، چه اتفاقی می‌افتد؟ تا به حال در موقعیتی مشابه این بوده‌اید؟ چه احساسی داشتید؟ چه کار کردید؟

ه. آیا توقعات، راجع به اینکه یک فرد مونث یا مذکر چگونه باید باشد، روی بزرگسالان هم مثل کودکان تاثیر می‌گذارد؟

۲. با پرسیدن سئوالاتی مشابه زیر، کلیشه‌های جنسیتی را به تبعیض مرتبط کنید:

الف. چگونه چنین افکاری درباره‌ی مذکر یا مونث بودن انتخاب‌های ما را محدود می‌کنند؟ می‌توانید چند مثال بزنید؟

ب. این محدودیت‌ها چه تاثیری بر حقوق انسانی ما دارند؟

ج. ما چه کاری می‌توانیم انجام دهیم تا در آینده دخترها و پسرها با آزادی بیشتری آنطور که می‌خواهند عمل کنند؟

پیشنهاداتی برای پی‌گیری

- تمرین "چه دنیای شگفت‌انگیزی" بر روی ظواهر و واقعیت‌ها تمرکز دارد.
- تمرین "روزی روزگاری" صفحه ۱۲۵ نیز به کلیشه‌های جنسیتی می‌پردازد.

ایده‌هایی برای اجرا

به همراه کودکان یک "مرام نامه‌ی" شخصی برای رفتار متقابل افراد گروه نسبت به هم و تضمین اینکه با دخترها و پسرها یکسان رفتار شود، تهیه کرده، روی دیوار نصب کنید و هنگامی که در گروه درگیری به وجود می‌آید به آن رجوع کنید.

نکاتی برای تسهیلگران

- مراقب باشید که کلیشه‌های جنسیتی مطرح شده در این تمرین را تقویت نکنید. به کلیشه‌ها و پیش‌داوری‌های خودتان درباره‌ی جنیست و اینکه چطور ممکن است آنها را به عنوان تسهیلگر به گروه منتقل کنید آگاه باشید.
- جملاتی را انتخاب کنید که نشان دهند دخترها و پسرها، هرچند که از نظر فیزیکی متفاوت هستند، حقوق برابری دارند. جملاتی که انتخاب می‌کنید به حد کافی بحث برانگیز باشند تا تفاوت نظرها بیرون کشیده شود.
- از قطبی کردن دخترها و پسرها بپرهیزید. بسته به گروهتان، می‌توانید گروه‌های تک جنسیتی یا مختلط برای اجرای نمایش درست کنید.
- نگرش والدین به شدت روی کودکان تاثیر می‌گذارد. ممکن است واکنش‌های منفی و یا مثبت درباره‌ی این تمرین از والدین دریافت کنید.

تنظیمات:

- برای کوتاه کردن تمرین، تنها قسمتی که بیشترین ارتباط را با گروهتان دارد انجام دهید.
- به جای طراحی یک نمایش، از کودکان بخواهید یک ارائه‌ی تصویری انجام بدهند. (مثل کشیدن کارتون، کولاژی از تصاویر مجلات، و غیره)

جملات نمونه

- عروسک فقط برای دخترها است.
- پسرها گریه نمی‌کنند.
- پسرها دامن نمی‌پوشند.
- یک دختر نمی‌تواند رئیس باشد.
- فقط پسرها فوتبال بازی می‌کنند.
- دخترها ضعیف و پسرها قوی هستند.
- دخترها به مادرشان کمک می‌کنند. پسرها به پدرشان کمک می‌کنند.
- دختر بودن از پسر بودن بهتر است.
- وقتی خرابکاری‌ای می‌شود، پسرها همیشه اول سرزنش می‌شوند.
- پسرها می‌توانند "کلمات زشت" به کار ببرند، اما دخترها نمی‌توانند.
- دخترها از پسرها باهوش‌تر هستند.
- دخترها در دعواها می‌برند چون تقلب می‌کنند.
- اشکالی ندارد که پسرها همدیگر را بزنند، اما دخترها نباید این کار را بکنند.
- پسرها تنبل‌تر از دخترها هستند.
- دخترها نسبت به پسرها دروغ‌گوهای بهتری هستند.

این تمرین ترجمه‌ای است از:

Council of Europe, 2007. *Compassito – a manual on human rights education for children!*; *Boys Don't Cry!* activity. Directorate of Youth and Sport, Hungary